

Po slavno zveršenih Ljubljanskih šolah se gre naš Kopitar na Dunaj pravdarskiga učit. Še ne 30 let star je bil 2. varh cesarsko-kraljeve dvorne knjižnice. Ker je v njegovim sercu vedno plamen nepopisljive ljubezni do sladkiga materniga jezika gorel, in ker je v dvorni knjižnici veliko, mu poprej neznanih pripomočkov našel; spiše zdaj tako slovnico slovenskiga jezika, da je vse poprejšnje prekosila. V predgovoru najdeš našo kratko zgodovino in vse naše pisavce, ki so pred Kopitarjem živeli. Natisnjena je bila v Ljubljani 1808. — Spiše tudi in da léta 1836 na Dunaji na svitlo imenitne bukve: „Glagolita Klocianus“ imenovane. (V teh bukvah bereš tri nar starje spiše v staro-slovenskim jeziku. Eden izmed njih je, kakor učeni sodijo, pridiga tačasniga Frizinškiga škofa Abrahama, ki jo je med letama 957 in 994 v Loki na Krajnskem imel. Tudi obsežejo te imenitne bukve kratko slovnico staro-slovanskiga jezika. Nadalje ti kažejo (str. 48) pregled Cirilove asbuke in abecéd vsih Slovanov. Na koncu je Glagolitica ali Hieronimova abeceda, tudi cerkvena imenovana. — Modre glavice slovenskih učencov višjih šol! Živo naj vam bojo te neprecenljive bukve, sad učenosti vašiga rojaka priporočene. V njih bodete najdlj spet pozabljene korenine našiga tako dolgo zatíraniga miliga jezika).

(Konec sledí.)

Stare zgodbe Slavijanov sploh. *)

Slavijani ali Slovani, katerih rod je med evropejskimi nar veči, so sicer še le pozno, od petiga stoletja sèm, drugim Evropejcam bolj znani postali, od kar so si namreč novih sedečev bolj proti zahodu in jugu začeli iskati. Zatorej je več pisavcov terdilo, de so še le v petim stolétji, pregnani od silnih Hunov, prišli iz Azije čez Uralske hribe. Vender ako se vse presódi, kakor je reč sama po sebi, in kar se se v starih pisateljih sèm gred-

*) Iz g. P. Hicingerjeviga spiska v letopisu slov. družtva.

čiga najde; se mora skleniti, de so Slavijani od nekđaj, to je, kakor delječ se more v dogodivšini ljudstev ž gotovostjo nazaj iti, v Evropi stanovali.

Poglavitni sedeži Slavijanov se najdejo od nekđajnih časov v Evropi, in sicer za Karpaškimi hribi na vodah Visli in Dnjepru do Volge v sedajnim Poljskim in Ruskim. Za letó govori pred drugim, de kakor se časi bolj svitli pokažejo, precej se najdejo Slavijani v teh krajih, in sicer, kakor pravijo stari pisatelji, na neizmernih prostorih in brezštevilni. Nihče pa ne pové, kdaj ravno so semkaj prišli, kar bi ne bilo moglo zamolčano ostati, ako bi ne bili v nepomljivih létih se že tukej vseli. Tako veliko ljudstvo, kakoršno so Slavijani v petim stolétji bili, bi namreč ne bilo brez velikih prekucij v Evropo še le takrat priti moglo; in pisatelji, ki so veliko manjših rodov preseljevanje v tistih časih na tanjko zaznamovali, bi gotovo ne bili opustili od Slavijanov kaj tagiga povedati, ako bi bili v teh létih iz Azije pripopotvali.

Semkej se smejo oberniti Vodnikove besede:

Od nekđaj stanuje
Le tukej moj rod;
Če vé kdo za druj'ga,
Naj réče: od kod!

Kar dalje stari gréški in rimski pisatelj od stanovavcov zemlje unstran Karpaških hribov povedó, ki njih podobo in navade nam popisujejo, je vse tako, kakor je le nad Slavijani najti. Postava zala, sivkaste oči, zagoreli lasjé, ljubezin mirú, obdelovanje poljá so od nekđaj Slavjanov lastnosti.

Gréški in rimski pisatelji nam hranijo tudi iména ljudstev v tistih stranéh, ki na ravnost kažejo, de so to Slavijani bili.

(Konec sledí.)

Moč puha, sopara ali hlapa.

Ko bí človek zmiraj dreva na ogenj pod kotel podtikal, bi se voda, ki v kotlu vre, do zadnjiga kančika posušila,